

НА ПЛЕНУМІ ПОШИРЕНОГО ВИКОНКОМУ КОМІТЕТУ.

(Загальні дискусії після доповіді тов. Зіновєва.)

ПРОМОВА ТОВА. СЕМАРА (Франція).

Тов. Семар заявляє про солідарність французької делегації з тезами Зіновєва. В питанні про тактику єдиного фронту французька делегація згідна з Зіновєвим, однак, істотним є його твердження, що ніби-то французька партія поставила попередньою умовою спільного виступу з соціалістами проти війни в Марокко гасло перетворення колоніальної війни у війну громадянську, що було б звичайним повторенням гасла, висунутого колись самими французькими соціалістами.

Що до інших умов, а саме братання з Ріфами та звільнення колоній, то французька компартія справді поставила їх, зробивши цим самим велику помилку. Партія повинна вміти розрізняти основну програму та безпосередні вимоги. Остання партія конференція випадала помилкою партії в царині тактики єдиного фронту. Помилковою була недооцінка значення роботи в профсоюзних і формулювання тих гасел, що лишалися незрозумілими масам.

Від часу конференції ми маємо значні успіхи у вживанні тактики єдиного фронту. Розвиток партії спростовує різкі сумні передбачення правих. Партія нараховує нині 60 тисяч членів і поповнюється також добрим селянським елементом, як це доказав північний селянський з'їзд. Проведений партією загальний страйк протесту проти війни в Марокко є першим політичним страйком у Франції. Крім лівого й правого ухвалів, є ще деякі платані центристські голови, що вимагають вільної дискусії з притягненням прихильників Суваріна та Росмера. Ця течія практично означає ліквідацію партії і, тому, партія, як найенергійніше боротиметься проти нього, здійснюючи справжній демократичний централізм у більшості членів, дотримуючись дисциплінованої секції Комінтерну.

ПРОМОВА ТОВА. БОРДІГО (Італія).

Слідуючим промовляв ірландський лівий крильців в Італії, тов. Бординго.

Бординго заявляє, що підсумки більшовизації закордонних партій слід вважати за несприятливі. Всесюзна Комуністична Партія, як і раніш, лишається єдиною переможною партією Комінтерну. Не можна, звичайно, заперечувати значення досвіду Жовтневої революції для західних комуністичних партій, але ті проблеми, що

стоять перед ними, не вичерпуються історичною схемою ВКП, скільки російському пролетаріату не довелось мати справи з справжньою сучасною буржуазною державою.

В галузі теоретичній — лівінська спадщина має все необхідне для західних партій, але в галузі практичній завдання західних партій не вичерпуються досвідом російської революції. Далі промовець вважає будову західних партій на основі фабрично-заводських ячеек за неможливе, бо ячеек, на його думку, нездатні дискутувати по серйозних політичних питаннях. Крім того, користуючись фашистською міліцією Італії, буржуазія легше розбиває ячеек, ніж партійні організації, збудовані за територіальним принципом. Далі тов. Бординго заперечує проти "механічного вживання партійної дисципліни". Звичайно партія мусить лишатися єдиною, але цієї мети не можна досягти натиском згори (окликає з лав італійської делегації: "А що ти говориш, коли був проводирем партії?")

Завдання комуністичної партії, на думку тов. Бординго, полягає не в маневрах та обходах, а в лобовому ударі по класовому ворогові. Наприкінці тов. Бординго заявляє про необхідність перегляду всієї внутріпартійної системи Комінтерну. Як що добір партійних проводирів буде правильним, як що дозволено буде продуктивувати до кінця всі основні проблеми, то Комінтерн буде гарантований від усіх небезпек і поведе пролетаріат до перемоги.

ПРОМОВА ТОВА. ВАРГІ.

Міжнародне становище ніколи не було таким складним, як нині. Внес світ можна поділити нині на чотири найголовніші частини. По-перше, ту, що перебуває поза капіталістичним суспільством і йде вгору, по-друге, американський континент, що теж іде догори, по-третє, але на капіталістичній основі. Все міжнародне становище показує, що відбувається певна поляризація сил навколо цих двох центрів. Усі революційні сили мобілізуються навколо С.Р.С.Р., всі контрреволюційні — навколо американської буржуазії. По-третє ми маємо Азію та північно-африканські колоніальні країни, де поширюється революційний рух. Нарешті, по четверте, ми маємо Європу, де особливо почувається розклад капіталізму. 1925 рік приніс певний успіх стабілізації капіталізму. Однак, один рік є задоволительно короткий час для того,

щоб встановити, чи ця стабілізація є прогресивним процесом, чи лише коротким епізодом загального розкладу буржуазії. Стабілізація відбувається за рахунок погіршення становища робітників по всій Європі: це важко підкреслити, бо революційнізування має залежити не від абсолютного стану життєвого рівня, а від динаміки умов життя.

Причини, що роблять капіталізм нездатним поліпшити матеріальний рівень широких мас, є такі: втрата Європою переважного становища всесвітньої фабрики, зменшення колоніальних надприбутків, неможливість забезпечення конкуренції з Америкою на європейських ринках. Разом з цим слід відзначити, що роль культування робітничої аристократії перейшла від Англії до Америки. Капіталізм намагається забезпечити себе від наступу пролетаріату трома способами: капіталістичним державним апаратом, дрібною буржуазією та селянством, і нарешті соціал-демократією. Остання є авангардом буржуазії в робітничій класі, тому перш за все ми мусимо вести проти неї боротьбу. Загалом, соціал-демократи є ще великою силою й мають значний вплив на робітничий клас. Вони надзвичайно гучні в обороні буржуазного суспільства й вживуть пристосовування до становища кожної країни. Однак, наша боротьба проти соціал-демократії полегшується об'єктивними тенденціями розвитку капіталізму й нездатністю останнього забезпечити робітничий клас вищою матеріальною рівень.

Важливим завданням Комінтерну в тих країнах, де комуністичні партії не користуються легальними можливостями, приступити до легальної комуністичної роботи, до утворення масового руху. Наприкінці тов. Варга заявляє, що Шолем несправді тлумачить його погляд про перспективи розвитку революції. Він не знає, що "дрібницю", що цей погляд було формульовано, щоб спростувати перспективи соціал-демократії.

ПРАВО АВТОРСЬКОЇ ВЛАСНОСТІ.

Право авторської власності Енгельса, Олександра Діма (Сина), Густава Фрайтага і Сахера-Масоха, що померли перед 30 роками, в 1895 р., вигасло. Від тепер їх твори є власністю загальної нащадків цих письменників не мають ніякого права до гонорарів за передруки чи переклади з проданих творів внаслідок загибаних письменників.

Всесюжна Академія Наук командирє на міжнародній ботанічний конгрес академіка Фомина.

3 ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

ДОБРИЙ ПРИМІР.

До цього часу виглядало дуже погано. Гурток товаришів і товаришок були немов невідомі. Зимою на сцені, літом в лісі на пікніках.

Все одні й ті самі. Ми нічого не користуємося з організації, — говорили не раз товариші й товаришки. Все нема часу, все не стає. Товариші й товаришки вчаться, а ми й газети не маємо часу перечитати.

На зборах обговорюють перепродаження пресової кампанії, пікніків.

Вибірають комітети. Вносять тих самих, що й попередньо.

Вони вже знають, як те все переводити, — шептали члени і членкині. А ті, що "знають, як те все переводити", мовчать. Вони вже звикли. Деякі й не знають вже, до яких комітетів вони належать, бо тяжко згадати всіх.

Пригадують собі лише на зборах, як їх чинили, що той, а той комітет "не виповнив як слід своєї роботи". Але вони не противляться, бо вже звикли.

Комітет до перепродаження трагедії кампанії в користь нашої преси, вже сформований! — проголосив голова. А зараз маєте вибрати пікніківий комітет, — додав він.

Вносять тих самих і скоро замикати номінацію.

Хто за тим, аби замкнути номінацію?

Всі піднесли руки. — Отже вишли всі через аклямацію! — проголосив голова.

3 МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО РУХУ

ЗА ОСВОБОДЖЕННЯ РОБІТНИЧОГО ВОЖДА.

Під напором кампанії, яку від кількох тижнів ведуть унітарні (революційні) профсоюзні Румунії, добиваючись звільнення румунського революціонера Бужора, засудженого на довічне каторгу, румунська соціал-демократія згодилася створити з профсоюзними організаціями фронт для боротьби за звільнення Бужора. Вибрано мішаний комітет для руху водства акції.

ЗА СПІЛЬНУ КОНФЕРЕНЦІЮ ІНТЕРНАЦІОНАЛІВ.

Англійська Незалежна Партія Праці опублікувала резолюцію, яку вона внесе на квітневій сесії Виконкому II. Інтернаціоналу і в якій домагається скликання конференції пред-

ТАЄМНИЦІ ПУЛЬСАЦІЇ СЕРЦЯ.

Нобелівський лауреат, видатний американський вчений Алексис Каррел ще в 1913 році вирізав клапті курячого серця і поклав його в хемічний, так званий рінгер-доківський розчин. І ось уже 13 років, як цей клаптик серця "живе", він увесь час пульсує, ніби-то б'ється серце живої тварини. Більше того: цей клаптик тканини швидко росте, майже вдвічі збільшується на протязі одної доби. Коли-б Каррел не обрізував що раз цієї тканини, то протягом 13 років вона вирости-б розміром до площі Нью Йорку. Процес цього зросту навіть зафіксовано кіноматографічно.

Ще цікавіші досліді голландського біолога, професора утрехтського університету Зватермакера, що поставив собі за мету знайти причину невинної пульсації серця живого організму. Після довгої низки дослідів він прийшов до висновку, що причина пульсації полягає в розпаді радіоактивних елементів.

Відома річ, що наша кров

3 поля науки і техніки

ТАЄМНИЦІ ПУЛЬСАЦІЇ СЕРЦЯ.

Нобелівський лауреат, видатний американський вчений Алексис Каррел ще в 1913 році вирізав клапті курячого серця і поклав його в хемічний, так званий рінгер-доківський розчин. І ось уже 13 років, як цей клаптик серця "живе", він увесь час пульсує, ніби-то б'ється серце живої тварини. Більше того: цей клаптик тканини швидко росте, майже вдвічі збільшується на протязі одної доби. Коли-б Каррел не обрізував що раз цієї тканини, то протягом 13 років вона вирости-б розміром до площі Нью Йорку. Процес цього зросту навіть зафіксовано кіноматографічно.

Ще цікавіші досліді голландського біолога, професора утрехтського університету Зватермакера, що поставив собі за мету знайти причину невинної пульсації серця живого організму. Після довгої низки дослідів він прийшов до висновку, що причина пульсації полягає в розпаді радіоактивних елементів.

Відома річ, що наша кров

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У ЛЬВОВІ.

Політична поліція вислідала, що на терені Львова та на Волині діє тайна комуністична організація, філія Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам. Завданням організації є нести поміч революціонерам і опіка над політичними в'язнями. В Галичині організація називала себе "Червоною поміч Зах. України", займалася агітацією в проф. союзах, між безробітними й академіками.

Поліція дізналася про склад львівського відділу й місце сходін. В мешканні приватного урядовця Брікнера при вул. Фірманській 7. арештували цілу президію організації підчас наради. Крім Брікнера арештували студ. філ. Івана Ванькуха, котрий мешкав у Французькому Готелі при Марійській площі. Крім того арештували Макса Бергаса прив. ур. і Пилипа Шишуку студ. філ. Арештованих Пос. Забавку й Іар. Адлера увільнено з браку доказів. Рівночасно перевели ревізію в приватних мешканнях і забрали листи від політичних в'язнів із Баторія, Бригдок, із Вронко (Познанщина). В Капеллярії організації найбільш дотички і комуністичні брошури, квітські і харківські часописи та статистичні вказки родни політичних в'язнів, що діставали підмогу з організації.

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ ПОДІЛ УКРАЇНИ.

По знесенню губерній, Радянська Україна поділена тепер на 41 округів, 630 районів і 10,535 сільських рад (сільрад). Сільрад національних меншостей є на Радянській Україні 397. З них 130 німецьких, 90 російських, 66 польських, 33-жидівських, 28 болгарських, 27 грецьких, 13 чеських, 9 молдавських і 1 білоруська.

НАРОДНЕ НАВЧАННЯ.

На всесюжній конференції пролетарського студентства в Харкові виступав з докладом про стан народної освіти на Україні заст. нар. комісар освіти Ряппо. Він підкреслював досягнення в ті області за минулий рік, а саме: введення загального обов'язкового навчання дітей, поширення сітки шкіл. Зараз в школах України вчиться понад 2 мільйони дітей. Учительство працює активно. Що до високих шкіл, то підчеркнув важке матеріальне положення. На 33 тисячі студентів, стипендії одержує 19 тисяч.

На 1. вересня 1925 року було в Києві всього 250 радіо-установок, а на 1. березня 1926 року було вже 1,600 радіо-установок.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

Гумор Леніна-промовця остільки-ж простий, як і всі інші його заходи, як-що тут можна говорити про заходи. Ні самотнього дотепу, ні тим більш гострослів'я в промові Леніна нема, а жарт, соковитий, приступний для маси, в повному розумінні народний. Як-що в політичних обставинах нема нічого занадто трівожного, як-що аудиторія в більшості "своя", тоді промовець не від того, щоб між іншим "пошуктутати". Аудиторія вадно приймає лукаво-простецьке прислів'я, добродивно-безжалісної характеристики, почувачки, що й це не так собі, не для одного лише красивого слова, а все для тієї-ж мети.

Коли промовець вживає жартів, тоді більше виступає нижня частина обличчя, особливо уста, що вміють так заразливо сміятися. Риси чола й черепу наче помякшуються, око, переставши свердити, весело світиться, зміщуються карташки, напруження бадорної думки заміняється життєрадістю, веселістю.

В промові Леніна, так само як у всіх його роботах, головна риса — досягти мети. Промовець не промови будувати, а веде до певного висновку. Він підходить до своїх слухачів по різному — і пояснює, і переколює, і усоромлює,

і шуктує, і переколює, і знову пояснює. Те, що об'єднує його промову, це не формальний план, ясна ціль, суворо накреслена практична мета, що повинна стрілою увійти в свідомість аудиторії. Її підлягає й його гумор. Шукта його утилітарна. Яксраве словечко має своє практичне призначення — підтовхнути одних, затримати інших. Тут і "хвостизм", і "переднишник", і "змичка", і "драчка", і "комчанство", і десятки інших, що залишаються на-вік. Раніш ніж добратися до такого словечка, промовець робить кілька код, ніби-то відшукуючи потрібну точку. Знайшовши, наставляє гвіздек, і примірюючи як слід оком, з розмаху вдарає молотком — раз, в друге, в третє, в десятє, аж поки гвіздек не вийде як слід, так що навіть важко його витягти, коли вже він більш непотрібний. Тоді Ленінові доведеться з присильям поступати по цьому гвіздек праворуч та ліворуч, щоб розхитати його й, витягнувши, кинути до архіву, на превеликий жаль тих, хто до цього гвіздка звик.

Але ось промова надходить до кінця. Висновки зроблено, закріплено. Промовець має вигляд робітника, що стомився, але справу свою виконав. По голому черепу, що на ньому видно краплини поту, він час від часу проводить рукою. Голос звучить без напруження, наче догоріле багаття. Але не треба чекати того закінчуючого промову фіналу, що без нього, здається, не можна зійти з трибуни. Іншим не можна, а Ленінові можна. В нього промовницького закінчення промови нема: він закінчує промову й ставить кропку. "Як-що зрозуміємо, як-що зробимо, — тоді запевне переможемо", — часто-густо цим реченням він закінчує. Або: "Ось чого треба прагнути — не на словах, а на ділі". А іноді й ще простіше: "Ось все, що я хотів вам сказати" — ото й все. І такий кінець, що вповні відповідає природі ленінського красномовства, природі самого Леніна, зовсім не розхолоджує аудиторію. Навпаки, саме після цього "неефектного" закінчення, "сірого" закінчення, вона ніби-то знову, одним виходом виголосити охололо все, що Ленін дав їй в своїй промові, і починає вдячно й шалено плескати.

А промовець, підхопивши де-які свої папірці, швидко тікає з трибуни, щоб уникнути неминучого. Голову його злегка витягнуто в плечі, підборіддя вниз, очі сховалися під бровами, вуса стирчать ніби-то сердито над верхньою губою, що незадоволено п'яналися. Лемонт оплесків зростає, кидаючи хвилю на хвилю. "Хай живе... Ленін... Проводир... Ліч..." Ось помітно в світлі електричних ламп неповторне людське чоло; з усіх боків його скривави недосторімані хвилі. І коли, здавалося, вирзхату досяг вже найбільшої шаленості, — раптом кризь галас і оплески чийсь молодий, напружений, шалений і жагучий голос, наче сирена, що прорізає хвилі: "Хай живе Ліч!" І здибсь-то, з найглибшої глибини, любови й солідарності, захоплення, підноситься вже грізним цикалоном спільний нероздільний клич, що від нього дрожать стелі: "Хай живе Ліч!"

Не забувайте про пресовий фонд одинокій української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ЖОВТНЕВІ ДНІ.

(Сповіді Т. Шліхтера.)

Одержав листа з Петербургу: "Товаришеві Шліхтеру. Дорогий товаришу, страшенно лаю вас і всі лаємо вас. Не можна відіграти й вати в такі хвилини, не можна дезертувати. Ви потрібні як комісар земельних справ і повинні прийти сюди зараз-же. Лаємо вас дуже за відтигування. До швидкого побачення. Ваш Ленін".

Я читав та перечитував цього листа й зростає тривога, що в Петерсі коїться щось кепське. В цьому коротенькому листі історія зберегла нам пам'ять тих душевних переживань, що нині був охоплений за тих часів Ленін. Я не почував за собою жадної хвилини вагання або дезертирства. І однак, Ленін підозрівав мене в тому й у другому... Чому? Де шукати підстав до цього? Відповідь дає справа про той сумний випадок, який скотився в наших партійних керуючих органах в перші дні після Жовтневої перемоги в Петербурзі. Ось витяг з офіційного документу:

"Бюлетень ЦК РСДРП більшовиків. Листопад 1917 року; число 7.

ВІВК більшістю 34 проти 22 прийняв резолюцію Леніна й Троцького проти волі друку. Народні комісари: Ногін, Риков, Мілютин, Теодорович, Рязанов, Дербишов склали з себе обов'язки Народних Комісарів. Комісар Шляпников, предидуючись до загальної оцінки політичного моменту, вважає за неможливе скласти з себе відповідальність та обов'язки. Каменев, Риков, Мілютин, Зіновєв та Ногін вийшли зі складу ЦК більшовиків".

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІПЧАНКА

КАРПАТСЬКА НІЧ

Що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в вас, або ви її знаєте, то поспішайте купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечитаете її. Це дошка поштів з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця. Письменник М. Іпчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшний події в старому краю. Читачи "Карпатської ночі" врівноважено багато вчитесь і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. Купіть, а НОКІЛИ НЕ ПОЖАЛИТЕ РОЗПОВІСЮВАТИ ЦЮ КНИЖКУ. Вислаються книжки за попереднім надісланим грошем. ЦЕНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гришми посилайте на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.